

SOUSTAVNÁ PODPORA OBČANSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA ŠKOLÁCH

(Stabilizace role žákovských parlamentů v občanském vzdělávání formou pokusného ověřování)

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“ nebo MŠMT) vyhlašuje podle § 171 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pokusné ověřování soustavné podpory občanského vzdělávání na školách.

A. OBSAH A CÍLE SOUSTAVNÉ PODPORY OBČANSKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Současná demokracie čelí mnoha rizikovým faktorům - od teroristických útoků přes narůstající projevy nesnášenlivosti až po klesající důvěru občanů v demokratické instituce a nízkou míru jejich zapojení do občanských aktivit. Jedním z účinných způsobů, jak na tyto výzvy reagovat, je občanské vzdělávání. Ve vztahu k žákům by mělo hrát klíčovou roli, stejně jako je tomu v zavedených demokraciích ve světě. U nás je sice občanské vzdělávání součástí rámcových vzdělávacích programů (na úrovni klíčových kompetencí, vzdělávacího obsahu i průřezových témat), jeho realizace je však nesystémová a nemá dlouhodobou podporu státu.

Smysl a obsah soustavné podpory

Smyslem soustavné podpory občanského vzdělávání na školách formou pokusného ověřování je rozvíjet občanské kompetence žáků. Pokusné ověřování pro účely kvalitního nastavení takové podpory:

- ověří, jak efektivně zavádět již známé nástroje občanského vzdělávání (žákovské parlamenty);
- prozkoumá možnosti používání nástrojů nových (především roli koordinátorů občanského vzdělávání na školách);
- ověří možnosti spolupráce relevantních aktérů (škol, rodičů, zřizovatelů, školských rad, místní komunity, České školní inspekce, neziskových organizací, vysokých škol apod.).

Po skončení pokusného ověřování tak bude zřejmé, jak má dlouhodobá systémová podpora občanského vzdělávání vypadat, jaké nástroje má využívat, za jakých podmínek, jakým způsobem a s jakými aktéry ji efektivně zavádět. Dojde tím k systematizaci celého občanského vzdělávání, které je dosud ve školách realizováno ve velké míře nahodile a intuitivně. Klíčovým přínosem je proto představení prověřených postupů a nástrojů, které pro tuto oblast spoluvytvoří funkční strukturu.

Cíle soustavné podpory

1. Na pilotních školách ověřit, jakým způsobem a za jakých podmínek lze na škole účinně zavést efektivně fungující žákovský parlament, jak jeho chod následně stabilizovat a jak nastavit jeho efektivní spolupráci se školskou radou.

2. Ověřit, jak na těchto školách uvést do praxe roli koordinátora občanského vzdělávání (navazuje na již fungující koordinátory žákovských parlamentů), za jakých podmínek to je možné, jak má pracovat, které metody má používat a zda je tento institut opravdu účinný.
3. Vyvinout systém efektivního hodnocení žákovských parlamentů a dalších nástrojů občanského vzdělávání na školách (základní kritéria hodnocení).
4. Na základě plnění předchozích cílů formulovat doporučení pro budoucí systémovou podporu občanského vzdělávání na školách a připravit kvalitní podklady pro jeho nastavení.

Cílová skupina pokusného ověřování

Pokusné ověřování (PO) se uskuteční na souboru pilotních škol. Předpokládá se účast a komplexní zapojení 21 škol ze všech krajů ČR. Osloveny budou všechny stupně, typy i druhy škol (včetně škol ze sociálně problematických lokalit). Podstatné je, aby PO přineslo zkušenosti a výsledky z dostatečně pestré palety škol a prostředí. Školy malé i velké, bez zkušenosti s občanským vzděláváním (OV), stejně jako ty, kde už nějaká praxe existuje. Podobná optika bude použita i při výběru škol s ohledem na jejich vedení – cenná bude zkušenost vysoce i málo motivovaných partnerů. Na kvalitní výběr pilotních škol bude kladen mimořádný důraz a bude proveden s využitím všech dostupných zdrojů a zkušeností.

Z každé pilotní školy se v plném rozsahu zapojí 2 lidé – ředitel (či jiný člen vedení školy) a učitel. Primární cílovou skupinu PO vytvoří 42 lidí, kteří pak budou naplňovat vytyčené cíle v rámci vzdělávání, ale i mimo něj – nástroje OV jsou komplexní a přímo ovlivňují jak prostředí celé školy, tak její okolí. V rámci školení sboroven tak bude do PO zapojeno všech 21 učitelských sborů pilotních škol. V rámci činnosti žákovských parlamentů se zapojí všichni žáci všech těchto 21 škol. V rámci fungování koordinátora OV na škole budou zapojováni další aktéři z okolí škol – rodiče, místní komunita, zřizovatelé škol, partneři obce atd.

Za účelem transferu know-how, konzultací a ověření některých nových nástrojů OV budou do PO mimo primární cílovou skupinu pilotních škol zapojeni i učitelé, kteří již mají dlouholetou zkušenost se žákovskými parlamenty (ŽP) na svých školách. Pro konzultace a přenos zkušeností pak budou využíváni i zástupci vysokých škol, vzdělávacích institucí, pracovní skupiny pro OV při MŠMT, neziskových organizací či nezávislí experti na vzdělávání. Maximální využití dostupných znalostí již zpracovaných materiálů, metodik a zkušeností bude klíčovým principem prostupujícím celé PO.

Východiska pokusného ověřování

Pokusné ověřování vychází z předpokladu, že utváření a rozvíjení demokratických hodnot, občanských dovedností a postojů je základním cílem vzdělávání. Cílem PO proto není ověřovat smysluplnost občanského vzdělávání jako takového, ale věnovat se způsobům a nástrojům jeho úspěšné implementace. Občanské vzdělávání se opírá např. o následující dokumenty a výzkumy:

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020¹
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020 (kapitola 2. J Vzdělávání pro udržitelný rozvoj)

¹ Jedním ze 4 hlavních cílů vzdělávání je: rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro solidární společnost, udržitelný rozvoj a demokratické vládnutí.

- Usnesení Poslanecké sněmovny PČR z 4. 12. 2014²
- Deklarace a doporučení Rady Evropy, ke kterým se ČR hlásí³
- Deklarace ministrů školství EU ze 17. 3. 2015⁴
- Mezinárodní průzkum ICCS z roku 2009
- Final Study Summary and Policy, Recommendations. Participatory Citizenship in the EU

Pokusné ověřování dále vychází z toho, že bez podpory státu nemůže být občanské vzdělávání na systémové úrovni v dlouhodobém horizontu účinné. A že pro dlouhodobý a účinný rozvoj občanských kompetencí žáků na školách nestačí deklarace OV a formální úpravy v koncepcích, nýbrž je zapotřebí systematické podpůrné činnosti zkušených aktérů pracujících se znalostí prostředí přímo v místě realizace OV, tedy přímo ve školách. Ti přitom musí být vybaveni kvalitními nástroji, metodami a musí se opírat o součinnost s vedením školy.

Právě tento přístup chce PO uplatňovat. Při tom vychází ze zkušenosti, že žákovské parlamenty (ŽP) jsou jedním z mála ověřených nástrojů OV na školách, který funguje komplexně a má potenciál být využíván v širokém měřítku (viz *Žákovské parlamenty v České republice. Výzkumná zpráva*⁵). Současně jde o instrument, který přímo přispívá ke zlepšení klimatu školy a k posilování demokratických vztahů v rámci školy.⁶ Žákovské parlamenty tak budou využity jako základ implementace OV na školách.

Pokusné ověřování však chce ověřit a prozkoumat i další možnosti, jak občanské vzdělávání rozvíjet – především přesahy mimo školu (směrem k rodičům, místní komunitě atd.). Zavedení role koordinátora OV se jeví jako vhodné řešení. Opírá se mimo jiné o výstupy konference v Senátu *Vzdělávání k demokracii* z 11. října 2013, kde se na její potřebnosti shodli zástupci učitelů, didaktiků, zřizovatelů, politiků i neziskových organizací.⁷

Koordinátor občanského vzdělávání nebude představovat ve škole novou funkci (ve smyslu specializační činnosti) či pozici. Jde pouze o rozšíření role, kterou učitel plnil již coby koordinátor žákovského parlamentu, směrem k rodičům, širší komunitě či obci. Na rozdíl od něj se však nebude starat jen o žákovský parlament, ale i o přesahy občanského vzdělávání mimo školu. Své aktivity bude koordinátor OV vykonávat (stejně jako to dělají koordinátoři ŽP) mimo výuku a bez nároku na úlevy z výuky. V rámci PO tak bude učitel nejprve proškolen pro roli koordinátora ŽP – v další fázi pak pro roli koordinátora OV. V průběhu PO budou takto zapojení učitelé finančně podpořeni.

² Poslanci jednoznačně vyjádřili podporu rozvoje systematického občanského vzdělávání, coby nevyhnutelnou podmínku a předpoklad existence svobodného demokratického státu.

³ Česká Republika se hlásí k deklaraci a programu *Výchova k demokratickému občanství* založenému na právech a odpovědnosti občanů přijatou Výborem ministrů Rady Evropy dne 7. května 1999 na jeho 104. zasedání, a o „Doporučení (2002) 12 Výboru ministrů členským státům – výchova k demokratickému občanství“.

⁴ Ministři školství EU se v reakci na teroristické činy z Francie a Dánska v roce 2015 rozhodli znovu potvrdit své odhodlání bránit základní hodnoty EU včetně demokracie. Ve vzdělávání proto má být kladen důraz na občanské vzdělávání, které mimo jiné podporuje kritické myšlení, odolnost proti indoktrinaci [...]

⁵ CEDU - Centrum pro demokratické učení, o. p. s., 2015.

⁶ Jedním z cílů ŽP je zlepšení klimatu školy díky otevřenějším vztahům mezi žáky, učiteli a dalšími zaměstnanci školy. Toho je dosaženo právě díky činnosti ŽP, který umožňuje častější a plynulejší průchod informací mezi účastníky školního života. Demokratické principy jsou naplněny i častějším partnerským dialogem mezi vedením školy (resp. dospělými obecně) a žáky, či samotnými volbami do ŽP.

⁷ Dostupné na webu: www.obcanskevzdelavani.cz/demokracie

Po skončení PO budu pokračovat bez finanční podpory státu (stejně jako tomu bylo v minulosti u koordinátorů žakovských parlamentů).

Rámcový harmonogram pokusného ověřování

rok 2016	
březen	– sestavení řídicího týmu – konzultace s experty, analýza zájmu a možností škol
duben – květen	– výběr pilotních škol, informační a náborová kampaň – koordinátor OV (kooOV): příprava kritérií a základů konceptu kooOV
červen	– 1. setkání všech pilotních škol: nastavení spolupráce, základní školení žakovských parlamentů (ŽP), připomínky ke konceptu kooOV – analýza stavu a podpory OV na pilotních školách
červen – srpen	– přípravy školení sboroven a konzultací, proškolení lektorů a mentorů – kooOV: dopracování konceptu
září - prosinec	– realizace PO přímo na školách: ŽP + školení sboroven – kooOV: pilotní ověřování konceptu na jiných školách (do března 2017) – vývoj nástrojů efektivního hodnocení OV na školách
rok 2017	
leden - červen	– pokračuje realizační fáze ŽP na školách – podpora realizace: mentoring na školách (2x 21), průběžné konzultace
únor - březen	– ověřování nástrojů efektivního hodnocení OV na školách
duben - květen	– kooOV: evaluace pilotního ověřování konceptu, jeho finalizace a tvorba programu kooOV na školách – finalizace nástrojů efektivního hodnocení OV na školách
květen/červen	– 2. setkání všech pilotních škol: uzavření 1. cyklu ŽP, evaluace a sběr dat, základní školení programu kooOV
červenec - srpen	– příprava dílen pro kooOV, podpůrných materiálů, supervize – vyhodnocování evaluace ŽP – zavádění a příprava na fázi stabilizace
září - prosinec	– realizace programu kooOV na školách: praxe + sběr dat – podpora realizace: konzultace na školách a dílny pro kooOV (2x 3 kraje) – stabilizační fáze ŽP (až do června 2018)
rok 2018	
leden – květen	– pokračující realizace programu kooOV na školách vč. podpory – aplikace nástrojů efektivního hodnocení OV na školách
květen/červen	– 3. setkání všech pilotních škol: evaluace celé spolupráce, nástrojů a metod; vyhodnocení programu kooOV a stabilizace ŽP + plán do budoucna – ukončení realizační fáze PO na školách – setkání relevantních aktérů v krajích – sdílení poznatků + propojování
červen - srpen	– vyhodnocení evaluací programu kooOV – vyhodnocení celého pokusného ověřování – tvorba metodického materiálu pro kooOV, tisk a distribuce – formulace závěrů a doporučení PO

B. PODMÍNKY POKUSNÉHO OVĚŘOVÁNÍ

1. Termín zahájení a ukončení pokusného ověřování

Pokusné ověřování bude zahájeno 1. března 2016 a ukončeno bude 31. srpna 2018.

2. Zařazení žáka do pokusného ověřování

1. Do pokusného ověřování jsou zařazeni všichni žáci škol, které se do pokusného ověřování zapojí. Časový interval zapojení žáků je 1. září 2016 až 30. červen 2018.
2. Pokusné ověřování neomezuje možnost přestupu žáka na jinou školu (v tom případě by byl z pokusného ověřování vyřazen, pokud by jeho nová škola také nebyla zařazena do pokusného ověřování).

3. Další podmínky pokusného ověřování pro základní školu

1. Na zařazení školy do pokusného ověřování není právní nárok.
2. Ředitel školy je zodpovědný za průběh a plnění podmínek tohoto pokusného ověřování.
3. Ředitel školy oznamuje změny v pokusném ověřování na škole NÚV průběžně a neprodleně.
4. O zahájení a podmínkách pokusného ověřování informuje ředitel školy zřizovatele školy, projedná záměr se školskou radou, vysvětlí záměr zákonným zástupcům žáků.
5. Škola vyhodnotí průběh a výsledky pokusného ověřování za příslušné období ve zprávách, jejichž strukturu a formu zpracování stanoví řídicí tým, a to v průběžné zprávě do 15. července 2017 a v závěrečné zprávě do konce května 2018. Tyto zprávy všech pilotních škol budou zaslány ve stanoveném termínu určenému pracovníkovi Národního ústavu pro vzdělávání, který vypracuje souhrnnou závěrečnou zprávu.
6. Škola informuje pracovníky řídicího týmu pokusného ověřování při návštěvách, případně na vyžádání telefonicky nebo prostřednictvím elektronické pošty.

4. Další podmínky pro MŠMT a NÚV

1. Pokusné ověřování bude řídit MŠMT, realizovat je bude NÚV.
2. MŠMT bude o pokusném ověřování informovat Českou školní inspekci.
3. Věcně příslušným oddělením pro řízení a vyhodnocení pokusného ověřování je oddělení předškolního, základního a základního uměleckého vzdělávání MŠMT.
4. Ministerstvo si na základě průběžných výsledků pokusného ověřování vyhrazuje právo upravit podmínky pokusného ověřování nebo pokusné ověřování ukončit. Případné úpravy budou předem projednány se školami.
5. NÚV ve spolupráci se členy řídicího týmu podle svých sledování a podle závěrečných zpráv škol zpracuje do 31. srpna 2018 souhrnnou závěrečnou zprávu o pokusném ověřování.
6. Souhrnná závěrečná zpráva o pokusném ověřování bude zaslána MŠMT. Zpráva bude pak do jednoho měsíce projednána za účasti zástupců některých pilotních škol, ministerstva, řídicího týmu a zástupce NÚV, který se na jejím vypracování podílel.
7. Ministerstvo a členové řídicího týmu pokusného ověřování jsou oprávněni provést kontrolu dodržování těchto podmínek.

C. POPIS POKUSNÉHO OVĚŘOVÁNÍ

Pokusné ověřování bude řídit MŠMT, realizovat je bude Národní ústav pro vzdělávání (NÚV). Pokusné ověřování sestává z pěti klíčových aktivit, přičemž každá z nich má své specifické výstupy, časový plán a dílčím způsobem přispívá k naplnění celkových cílů stanovených výše v části A.

Klíčovými aktivitami jsou:

1. Přípravy a analýzy
2. Žákovské parlamenty
3. Koordinátoři OV na školách
4. Efektivní hodnocení OV na školách
5. Sběr dat, evaluace, závěry a doporučení

Klíčová aktivita 1: Přípravy a analýzy

Prvním z výstupů aktivity bude sestavení základního realizačního týmu PO sestávajícího z hlavního koordinátora, finančního manažera a mentora ŽP. Tým bude konzultovat teze k ověření obsažené v PO s experty, řediteli škol, učiteli a provede analýzu zájmu a možností škol o zapojení do pokusného ověřování. Dále bude provedena analýza možností efektivní spolupráce mezi žákovskými parlamenty a školskými radami.⁸ V rámci této aktivity bude připravena komunikační strategie, jak PO školám nabízet. Výstupem náborové kampaně bude vstup celkem 21 vybraných pilotních škol ze všech krajů ČR do PO, na každé z nich se pak zapojí 2 osoby (zástupce vedení a učitel).

Na kvalitní výběr škol bude kladen mimořádný důraz. Kritéria výběru se budou soustředit na 2 oblasti:

- zájem školy, její kapacita a rozhodnutí účastnit se PO (včetně povinného motivačního dopisu);
- externích reference, které budou shromážděny řídicím týmem PO v součinnosti s MŠMT, Asociací učitelů občanské výchovy a společenských věd a dalšími aktéry.

Klíčová aktivita 2: Žákovské parlamenty

Žákovské parlamenty jsou již prověřeným nástrojem, výstupem této aktivity tudíž není ověření jejich funkčnosti. Výstupem je stanovení kritérií za jakých okolností, na jakém typu a druhu škol, v jakých podmínkách a při jaké minimální podpoře lze ŽP zavádět. Tato kritéria jsou připravována za účelem budoucího šíření ŽP na další školy. V ČR je totiž dostatek praxe s ŽP na základních školách, které navíc byly motivovány parlamenty mít. Zatím tu však není dostatečná zkušenost s ŽP na jiných typech škol, kde je motivace vedení a učitelského sboru nižší. Též zatím není známo, zda lze ŽP úspěšně instalovat např. bez adaptačního kurzu pro žáky - členy parlamentů. Tento kurz je účinný, avšak pro školy nákladný - pro plošné zavádění je tudíž nevhodný. Zjišťování minimální míry nezbytné podpory ŽP tak bude jedním z klíčových obsahů PO. Výstupem bude také doporučení ke způsobu udržení funkčního ŽP na škole po 1. roce fungování – tzv. stabilizace.

⁸ Vztah ani možnosti spolupráce mezi ŽP a školskou radou totiž nejsou školským zákonem definovány. Zřejmý je pouze jejich rozdílný vztah k rodičům – u ŽP, na rozdíl od školské rady, není nijak formalizován.

Během 1. setkání všech pilotních škol projde 42 pedagogů z 21 zapojených škol úvodním kurzem zaměřeným na seznámení celého týmu a intenzivní vzdělávání k ŽP (trénink vedoucího parlamentu a vzdělávání o demokratickém řízení školy). Na začátku následujícího školního roku (září 2016) odstartuje fáze přímé podpory ŽP na školách. Na každé z 21 zapojených škol proběhne školení pedagogického sboru ŽP v životě školy, které má za cíl seznámit sbor s přínosy zapojování žáků do života školy, odstranit obavy plynoucí ze špatných zkušeností s neodborně uchopenou participací žáků a nastavit základní fungování žákovského parlamentu v každé škole. Řízenou diskusí projde i první návrh na systémové uchopení role koordinátora OV. Výstupem budou připomínky ke konceptu koordinátora občanského vzdělávání (viz aktivita 3).

Každý učitel z 21 zapojených škol, který povede žákovský parlament, absolvuje 2 mentorská setkání, jejichž součástí je příprava na mentoring (nastavení pravidel, stanovení cílů, definování silných a slabých míst), samotné mentorské pozorování při reálném zasedání parlamentu a mentorský rozhovor (rekapitulace zažitého, autoevaluce ústředních bodů v práci vedoucího ŽP, rozvoj skrze stanovení termínovaných cílů osobního rozvoje). V průběhu mentoringu bude školám poskytována i vzdálená podpora v podobě konzultací.

Školní rok 2016/2017 bude uzavřen 2. setkáním všech pilotních škol, kde 42 pedagogů z 21 zapojených škol absolvuje dvoudenní setkání, na kterém se budou sdílet zkušenosti z ročního fungování žákovských parlamentů a kde se budou formou supervize řešit aktuální problémy. Současně už budou školy nastavovat a do akčních plánů zaznamenávat systémové zavedení role koordinátora OV na každé škole. Koordinátor OV absolvuje základní proškolení (program kooOV) v oblasti dalších efektivních nástrojů OV a práce se školní komunitou. V následujícím školním roce pak budou ŽP dále pokračovat v již zmíněné stabilizační fázi – a to až do konce PO na školách, kdy proběhne jeho vyhodnocení.

Klíčová aktivita 3: Koordinátoři OV na školách

Výstupem této aktivity, která představuje společně s aktivitou 2 těžiště pokusného ověřování, bude analýza a ověření nových nástrojů občanského vzdělávání – především role koordinátora OV na škole. Ve vztahu ke kooOV bude výstupem stanovení kritérií, za kterých může koordinátor fungovat; nabytí zkušeností z praxe na pilotních školách a odhalení možností spolupráce s dalšími aktéry mimo školu (viz níže). KooOV by měl sehrát roli prostředníka, který sám s ohledem na znalost školy a prostředí zkouší další nástroje, zapojuje školu do projektů, navazuje kontakty s rodiči, komunitou, zřizovateli, neziskovými organizacemi ale i vysokými školami. Měl by být ústřední postavou občanského vzdělávání na každé škole v celé jeho možné komplexnosti.

Na základě analýz bude vytvořen základní koncept kooOV, ten bude dále diskutován na 1. setkání (viz aktivita 1) s učiteli a řediteli a následně ve spolupráci s experty dopracován do pilotní podoby. Od září 2016 do března 2017 bude koncept konzultován s 5 školami stojícími mimo skupinu pilotních škol, s nimiž bude dohodnuto přijetí role konzultačních center. Bude se jednat o školy, které mají funkční žákovský parlament, a které na bázi osobních vztahů dlouhodobě poskytují členům řídicího týmu potřebné know-how. Koncept bude následně vyhodnocen, revidován a finalizován do podoby popisu činnosti kooOV. Ten bude představen pilotním školám na jejich 2. setkání (viz aktivita 2).

Ve školním roce 2017/2018 se pak rozběhne praktická činnost kooOV, doplněná supervizemi, konzultacemi přímo na školách a speciálními dílnami pro koordinátory (2 ve třech krajích). Na těchto dílnách se koordinátoři setkají, budou sdílet své zkušenosti, budou dále vzděláváni a též se setkají se zástupci dalších významných aktérů OV a budou mít možnost s nimi navázat spolupráci či se inspirovat pro svou další práci na škole. Příležitostí pro síťování aktérů OV pak budou i dílčí lokální setkání v závěru PO. Na 3. setkání všech pilotních škol v květnu či červnu 2018 pak bude uzavřena jak stabilizační fáze ŽP, tak popis činnosti a metodika kooOV a de facto i realizační fáze PO na školách. Též půjde o klíčový moment vyhodnocení celé spolupráce včetně sběru dat (viz aktivita 4).

Podstatným výstupem této aktivity bude také kompletní metodika činnosti kooOV na škole, která vyjde ze všech získaných zkušeností, evaluací a analýz a shrne v komplexním pojetí celou problematiku koordinátorů OV. V závěru PO bude metodika zveřejněna.

Klíčová aktivita 4: Efektivní hodnocení OV na školách

Pro úspěšné zavádění systémové podpory OV na školách je klíčové stanovit základní kritéria hodnocení. V případě např. žákovských parlamentů nejde jen o to, aby škola ŽP formálně vykazala, ale o to, aby parlament skutečně zapojoval žáky do dění ve škole a pozitivně ovlivňoval klima školy směrem k větší otevřenosti a partnerství mezi účastníky školního života, ale i mimo něj. Výstupem této aktivity tedy budou funkční kritéria hodnocení a popis systému založeného na praktické zkušenosti, jak takové hodnocení používat, případně ve spolupráci s jakými aktéry.

V průběhu prvního roku realizace PO na školách bude nástroj efektivního hodnocení OV vytvářen, ověřen a dopracován. V druhém školním roce realizace PO na školách by měl být nástroj na pilotních školách vyzkoušen v praxi. Následně bude vyhodnocen, revidován a připraven do finální podoby pro závěrečná doporučení.

Klíčová aktivita 5: Sběr dat, evaluace, závěry a doporučení

Zásadními výstupy celého PO budou finální vyhodnocení a doporučení s ohledem na plánovanou systémovou podporu státu v oblasti občanského vzdělávání na školách – v celé její možné šíři. Za tímto účelem bude v průběhu celého PO na všech výše popsanych setkáních a akcích důsledně probíhat sběr, archivace a vyhodnocování dat a bude evaluován a vyhodnocován jejich průběh. Výstupy průběžných evaluací a analýz budou cyklicky konfrontovány s nově nabytými poznatky a diskutovány nejen na pilotních školách, ale i s externími experty.

Součástí závěrečných doporučení budou i kvalitní podrobné podklady pro státní podporu OV na školách, zejména formou univerzálně použitelných šablon pro čerpání prostředků z ESF, jež umožní významné rozšíření pokusně ověřované praxe a její pokračování za horizontem roku 2018. V průběhu PO budou tyto otázky diskutovány v pracovní skupině pro OV při MŠMT a v dalších platformách.

Evaluace a analýzy budou probíhat ve všech fázích OV - v úvodu (analýza stavu a podpory OV na pilotních školách), na akcích v průběhu i v závěru (viz aktivity výše), vč. evaluace konceptu, resp. popisu činnosti a metodiky kooOV. Předpokládá se využití následujících nástrojů:

- dotazníky a rozhovory - vedoucí pracovníci škol;
- dotazníky a rozhovory - pedagogičtí pracovníci škol;
- dotazníky a rozhovory - žáci;
- evaluační dotazníky pro účastníky školení a setkání;
- on-line dotazníky pro školy mimo pilotní skupinu (učitelé i vedoucí pracovníci);
- focus groups pro aktéry OV na školách;
- hloubkové rozhovory na školách;
- panel expertů.

D. VÝSTUPY POKUSNÉHO OVĚŘOVÁNÍ

1. Metodika činnosti koordinátorů občanského vzdělávání komplexně postihující problematiku dané role pro všechny typy škol
2. Soubor kritérií pro zavádění žákovských parlamentů na školách, z něhož může vycházet vzdělávací program NIDV
3. Soubor kritérií pro efektivní hodnocení činnosti žákovských parlamentů
4. Zadání pro přípravu šablon pro čerpání prostředků z ESF, které bude základním nástrojem šíření a rozvoje žákovských parlamentů po ukončení pokusného ověřování

E. FINANCOVÁNÍ POKUSNÉHO OVĚŘOVÁNÍ

1. MŠMT přidělí pro účely pokusného ověřování finanční částku 10 979 190,00 Kč.
2. Zařazení školy do pokusného ověřování zakládá nárok na zvýšení finančních prostředků přidělovaných škole z tohoto rozpočtu.
3. Škole zařazené do pokusného ověřování budou poskytovány účelově určené prostředky podle § 163 zákona č. 561/2004 Sb.

Rámcový harmonogram čerpání finančních prostředků v Kč

	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018	CELKEM
OON	2 231 000	3 207 500	2 003 000	7 441 500
ODVODY	656 200	863 090	592 400	2 111 690
OBV	619 000	362 000	445 000	1 426 000
CELKEM	3 506 200	4 432 590	3 040 400	10 979 190

.....
 Mgr. Václav Pícl
 náměstek pro řízení sekce vzdělávání